

SÉNAT DE BELGIQUE

SESSION DE 1959-1960.

SÉANCE DU 25 MAI 1960.

Projet de loi contenant le budget du Ministère des Travaux Publics et de la Reconstruction pour l'exercice 1960 (Crédits : Dommages aux biens).

RAPPORT

FAIT AU NOM DE LA COMMISSION
DE LA RECONSTRUCTION (1)
PAR Mme LEHOUCK.

MESDAMES, MESSIEURS,

Exposé du Ministre.

Le Ministre des Travaux publics et de la Reconstruction a rendu compte à la Commission de l'activité de l'Administration de la Reconstruction au cours de l'année 1959 et l'a entretenue essentiellement de l'état d'avancement de la liquidation des dommages de guerre aux biens privés, du planning de la liquidation finale, ainsi que de la réaffectation du personnel actuellement encore en service auprès de cette administration.

A. — APERÇU GÉNÉRAL DES ACTIVITÉS AU COURS DE L'ANNÉE ÉCOULÉE.

Du 1er janvier au 12 décembre 1959, 73.806 décisions ordinaires et 4.901 décisions réputées définitives et contradictoires (décisions de déboutés par application de la franchise de 2.000 francs, valeur 1939) ont été prises par les neuf directions provin-

(1) Les membres suivants ont participé aux délibérations de la Commission :

MM. De Man, président; de Stexhe, Godin, Heine, Lacroix, Poncelet, Pontus, Slegten, Vandekerckhove, Versé et Mme Lehouck, rapporteur.

R. A 5891.

Voir :

Documents du Sénat :

5-XVII (Session de 1959-1960) : Projet transmis par la Chambre des Représentants.

BELGISCHE SENAAT

ZITTING 1959-1960.

VERGADERING VAN 25 MEI 1960.

Ontwerp van wet houdende de begroting van het Ministerie van Openbare Werken en van Wederopbouw voor het dienstjaar 1960 (Kredieten : Schade aan-goederen).

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE
VOOR DE WEDEROPBOUW (1)
UITGEBRACHT DOOR MEVR. LEHOUCK.

DAMES EN HEREN,

Uiteenzetting van de Minister.

De Minister van Openbare Werken en van Wederopbouw bracht bij de Commissie verslag uit over de werking van het Bestuur van Wederopbouw tijdens het jaar 1959 en onderhield haar hierbij vooral over de ver gevorderde stand van afhandeling der oorlogsschade aan private goederen, over de planning die ontworpen is voor de uiteindelijke likwidatie, alsmede over de wedertewerkstelling van het thans bij dat bestuur nog in dienst zijnde personeel.

A. — ALGEMEEN OVERZICHT VAN DE ACTIVITEITEN TIJDENS HET AFGELOPEN JAAR.

Van 1 januari tot 31 december 1959 hebben de negen provinciale directies 73.806 gewone beslissingen en 4.901 als definitief en contradictoir beschouwde beslissingen (afwijzende beslissingen wegens de toepassing van de vrijstelling

(1) De volgende leden hebben aan de beraadslagingen van de Commissie deelgenomen :

De heren De Man, voorzitter; de Stexhe, Godin, Heine, Lacroix, Poncelet, Pontus, Slegten, Vandekerckhove, Versé en Mevr. Lehouck, verslaggever.

R. A 5891.

Zie :

Gedr. St. van de Senaat :

5-XVII (Zitting 1959-1960) : Ontwerp overgezonden door de Kamer van Volksvertegenwoordigers.

ciales; il convient d'y ajouter 1.871 décisions de revision, ce qui représente un total de 80.578 décisions d'indemnisation.

Au 31 décembre 1959, quelque 885.000 demandes d'intervention financière de l'Etat avaient été introduites et environ 74.000 décisions demeuraient à rendre par les directions provinciales, dont près de 20 % concernent des dossiers qui doivent être considérés comme litigieux.

Au cours des dix-neuf premières semaines de 1960, c'est-à-dire jusqu'au 14 mai 1960, 15.606 décisions ordinaires et 1.365 décisions réputées définitives et contradictoires ont été rendues, ce qui ramène à environ 58.000 le nombre des dossiers attendant une décision, représentant moins de 7 % des demandes d'indemnisations introduites. Ceci revient à dire que plus des 93 % de la tâche confiée à l'administration de la Reconstruction est achevée en première instance.

Situation au point de vue financier.

Au 1er mars 1960, la situation était la suivante au point de vue du financement de l'indemnisation des dommages de guerre aux biens privés :

1 ^o Indemnités de réparation définitivement <i>allouées</i> :	
— en espèces fr.	20.890.585.475
— en obligations	14.131.770.325
Soit au total	35.022.355.800
2 ^o Indemnités de réparation <i>effectivement liquidées</i> par la Caisse Autonome des dommages de guerre, tant en espèces qu'en obligations .	33.621.069.071
3 ^o Montant de la <i>possibilité maximum</i> de crédits de restauration, inscrite aux décisions d'indemnisation	23.614.132.844
4 ^o Montant des crédits <i>réellement alloués</i> aux sinistrés par les établissements agréés (en ce compris les crédits « ancien régime » de toute nature) .	16.865.462.208
5 ^o Montant des crédits <i>effectivement prélevés</i> par les sinistrés	15.802.642.398

B. — EXAMEN EN PREMIÈRE INSTANCE PAR LES DIRECTIONS PROVINCIALES.

1. Planning de centralisation dans la phase finale de liquidation.

Le Ministre expose en bref les mesures qu'il a prises en fonction de la centralisation des diverses activités, en vue de l'achèvement de l'instruction des dossiers restants, et insiste sur le fait que l'exécution en a commencé par la suppression récente de plusieurs directions provinciales, dont

van 2.000 fr. waarde 1939) genomen; hierbij komen nog 1.871 herzieningsbeslissingen, wat in totaal overeenstemt met 80.578 vergoedingsbeslissingen.

Op 31 december 1959 waren in totaal ongeveer 885.000 aanvragen om staats tussenkomst ingediend en moesten door de provinciale directies nog ongeveer 74.000 beslissingen in eerste aanleg worden genomen, waarvan nagenoeg 20 % betrekking hebben op dossiers die als betwist dienen te worden beschouwd.

Tijdens de eerste 19 weken van 1960, d.w.z. tot 14 mei 1960, werden 15.606 gewone en 1.365 als definitief en contradictoir beschouwde beslissingen getroffen, zodat er op dit ogenblik zowat 58.000 bundels nog op een beslissing wachten, dus minder dan 7 % van het ingediende aantal vergoedingsaanvragen. Zulks betekent dat meer dan 93 % van de aan het Bestuur van Wederopbouw opgelegde taak in eerste aanleg is volbracht.

Toestand inzake financiering.

Op 1 maart 1960 was de toestand inzake financiering van de vergoeding der oorlogsschade aan private goederen de volgende :

1 ^o Definitief <i>toegekende</i> herstelvergoedingen :	
— in specien fr.	20.890.585.475
— in obligaties	14.131.770.325
d.i. in totaal	35.022.355.800
2 ^o Herstelvergoedingen <i>werkelijk uitbetaald</i> door de Zelfstandige Kas voor Oorlogsschade, zowel in specien als in obligaties .	33.621.069.071
3 ^o Bedrag van de <i>maximum herstelkredietmogelijkheden</i> , ingeschreven in de vergoedingsbeslissingen	23.614.132.844
4 ^o Bedrag der kredieten aan de oorlogsgetroffenen <i>werkelijk toegekend</i> door de erkende instellingen (daarin begrepen de kredieten « oud stelsel » van alle aard)	16.865.462.208
5 ^o Bedrag der door de getroffen <i>werkelijk opgenomen</i> kredieten	15.802.642.398

B. — ONDERZOEK IN EERSTE AANLEG DOOR DE PROVINCIALE DIRECTIES.

1. Planning van de centralisatie in het eindstadium van afwikkeling.

De Minister zet in het kort de maatregelen uiteen die hij heeft getroffen in verband met de centralisatie van de verschillende werkzaamheden, dit met het oog op de snelle afwikkeling van de nog overblijvende bundels; hij wijst er tevens op dat er reeds een aanvang werd gemaakt met de

celles de la Flandre Orientale et du Limbourg, au 1er janvier 1960, et celle d'Anvers, au 1er mars 1960.

Il ajoute que la centralisation se poursuit de façon méthodique et que les directions provinciales de la Flandre Occidentale et du Hainaut seront supprimées le 1er août 1960. Il exprime son regret que la suppression des directions provinciales wallonnes restantes n'ait pu être alignée sur celle des autres directions.

Le retard de ces provinces est imputable aux motifs suivants :

pour la Direction provinciale du Luxembourg : complexité des demandes d'intervention, proportion exceptionnellement élevée d'indivisions (le nombre réel de dossiers-patrimoine dépasse de 50 % environ le nombre de demandes d'intervention introduites) et impossibilité pratique de disposer du personnel prévu au cadre (le déficit n'a jamais été inférieur à 10 % et atteint actuellement environ 35 %).

Pour redresser quelque peu cette situation, la compétence territoriale sur 6 cantons limitrophes (Durbuy, Erezée, La Roche, Marche, Nassogne et Wellin) fut transférée à la direction provinciale de Namur par arrêté royal du 28 mai 1957 et par arrêté royal du 22 avril 1959, les cantons de Vielsalm et Houffalize furent, de plus, transférés à la direction provinciale de Liège;

pour la Direction provinciale de Liège : complexité de l'examen des dossiers relatifs aux cantons de l'Est et importance moyenne très élevée des dommages dans l'ensemble de la province;

pour la Direction provinciale de Namur : surcharge résultant du transfèrement des 6 cantons du Luxembourg, le transfèrement à la direction provinciale du Hainaut des cantons de Florennes, Fosse et Philippeville (arrêté royal du 18 janvier 1958) n'ayant apporté à cette situation qu'une compensation très partielle.

Le Ministre tient à souligner que les mesures de transfèrement de compétence rappelées ci-dessus ont eu pour effet de réaliser, dans une certaine mesure, l'unification du délai encore nécessaire aux trois directions provinciales en question pour achever la tâche qui leur est ainsi dévolue. Il eût été possible d'aligner ce délai sur celui des six autres directions provinciales soit en procédant à l'augmentation des effectifs que l'administration a proposée en 1953 mais que le blocage du recrutement n'a pas permis de réaliser, soit en affectant aux trois directions provinciales en question du personnel prélevé sur les directions flamandes, ce qui s'est avéré irréalisable pour des raisons tant pratiques que linguistiques.

A remarquer, toutefois, que dans ces trois directions provinciales, les dossiers qui ont fait l'objet d'une demande de priorité sont, quant à leur examen, en voie d'achèvement et que la plupart des dossiers

opheffing van verschillende provinciale directies, met name Oost-Vlaanderen en Limburg op 1 januari 1960 en Antwerpen op 1 maart 1960.

Hij voegt er aan toe dat de centralisatie op methodische wijze wordt voortgezet en dat de provinciale directie West-Vlaanderen op 1 juli 1960 en Henegouwen op 1 augustus 1960 wordt opgeheven. Hij drukt er zijn spijt over uit dat de opheffing van de overige Waalse provinciale directies niet kon afgestemd worden op die van andere directies.

De achterstand van deze provincies is te wijten aan volgende oorzaken :

voor de provinciale directie Luxemburg : ingewikkeldheid der aanvragen tot tussenkomst, uitzonderlijk hoog percentage gevallen van onverdeelbaarheid (het werkelijk aantal dossiers « vermogen » overtreft met ongeveer 50 % het aantal ingediende aanvragen tot tussenkomst) en de praktische onmogelijkheid om over het op het kader voorziene personeel te beschikken (het tekort is nooit kleiner geweest dan 10 % en bereikt thans ongeveer 35 %).

Om deze toestand enigszins recht te zetten werd de territoriale bevoegdheid over zes aangrenzende kantons (Durbuy, Erezée, La Roche, Marche, Nassogne en Wellin) bij koninklijk besluit van 28 mei 1957 aan de provinciale directie Namen overgedragen, en bij koninklijk besluit van 22 april 1959 werden bovendien de kantons Vielsalm en Houffalize naar de provinciale directie Luik overgebracht;

voor de provinciale directie Luik : ingewikkeldheid der dossiers betreffende de Oostkantons en de zeer aanzienlijke gemiddelde omvang van de schade over geheel de provincie;

voor de provinciale directie Namen : overbelasting als gevolg van de overheveling der 6 kantons van de provincie Luxemburg, terwijl de overheveling van de kantons Florennes, Fosse en Philippeville naar de provinciale directie Henegouwen (koninklijk besluit van 18 januari 1958) slechts in zeer geringe mate de toestand heeft verlicht.

De Minister wijst er echter op dat de maatregelen tot het overdragen van de hierboven vermelde bevoegdheden tot gevolg hebben dat de termijn, die de drie bedoelde provinciale directies nog nodig hebben om de hun opgedragen taak te voltooien, vrijwel eenvormig is geworden. Het ware mogelijk geweest deze termijn op die van de zes andere provinciale directies af te stemmen, hetzij door een verhoging van de personeelssterkte die in 1953 door het bestuur voorgesteld werd maar door het stopzetten der aanwervingen niet kon verwezenlijkt worden, hetzij door personeelsleden van de Vlaamse directies naar de betrokken drie provinciale directies over te hevelen, hetgeen om praktische en taalredenen niet te verwezenlijken bleek.

Er valt nochtans op te merken dat, in deze drie provinciale directies het onderzoek van de voorranghebbende dossiers bijna is beëindigd en dat de meeste van de overblijvende dossiers waarvoor

restants pour lesquels aucune demande de priorité n'avait été introduite, ont été distribués à l'examen d'office depuis plusieurs mois.

Des mesures ont été prises pour ne pas reporter dans un avenir trop éloigné la suppression des directions provinciales du Luxembourg et de Liège.

1° La liquidation des dossiers de la direction provinciale de Liège sera accélérée en renforçant indirectement les effectifs du personnel. Il a été créé une section supplémentaire fonctionnant à Bruxelles et constituée par des agents du rôle linguistique français devenus disponibles à la direction provinciale du Brabant.

Cette section est chargée de l'examen des dossiers dits « du classement II » de la direction provinciale de Liège, c'est-à-dire ceux dont les titulaires n'ont pas répondu au formulaire de renseignements envoyé au début de l'année 1959, sous pli recommandé, à tous les sinistrés dont le dossier n'était pas encore mis à l'examen. Il s'agit, en l'occurrence de dossiers qui, s'ils ne sont pas à priori à considérer comme litigieux, nécessiteront en tout cas des recherches spéciales ou se heurteront à l'apathie des sinistrés pour la fourniture des documents ou renseignements nécessaires à leur étude.

Les inconvénients que cette procédure pouvait présenter pour les sinistrés ont été pratiquement neutralisés, d'une part, du fait que la contre-expertise des dommages est assurée par le service d'expertise de la direction provinciale de Liège et, d'autre part, par l'organisation de séances au siège de la direction provinciale de Liège pour la comparaison éventuelle des sinistrés.

Une solution adéquate permettra de ramener à la fin du premier semestre de 1961 la fusion de la direction provinciale de Liège avec celle du Brabant, avec cette particularité, toutefois, qu'il sera indispensable de maintenir à Liège, pour un temps indéterminé, une chambre allemande réduite, relevant dès cette date de la direction provinciale du Brabant et chargée de la liquidation finale des dossiers allemands des cantons de l'Est.

2° Quant à la direction provinciale du Luxembourg, le Ministre assure qu'un effort tout particulier sera fait afin que la date de reprise de cette direction par celle du Brabant puisse se situer aux abords du second semestre de 1961.

Le Ministre pense pouvoir annoncer avec certitude que, dans ces conditions, les trois directions provinciales wallonnes seront supprimées vers la fin du 1er semestre ou au début du second semestre 1961.

En ce qui concerne les mesures qui ont été prises en faveur des sinistrés dont le dossier n'était pas encore complètement traité auprès d'une direction supprimée, le Ministre tient à souligner que des permanences seront organisées régulièrement dans les

geen voorrang was gevraagd, reeds sedert verschillende maanden ambtshalve in onderzoek werden gesteld.

Maatregelen werden getroffen om de afschaffing der provinciale directies Luxemburg en Luik niet te ver in de toekomst te verleggen.

1° De afhandeling der dossiers van de provinciale directie Luik zal worden versneld door een indirecte verhoging van haar personeelssterkte. Er werd dan ook een aanvullende sectie te Brussel opgericht, die gevormd werd uit personeelsleden van de Franse taalrol die bij de provinciale directie Brabant beschikbaar gekomen zijn.

Deze sectie is belast met het onderzoek van de dossiers van het zogenoemd « klasement II » van de provinciale directie Luik, d.w.z. de dossiers waarvan de titularissen niet geantwoord hebben op het inlichtingsformulier dat in het begin van het jaar 1959 onder aangetekende omslag gezonden werd aan getroffen en wier dossier nog niet in onderzoek was. Het betreft hier dossiers die, zo zij niet a priori als betwist te beschouwen zijn, in elk geval bijzondere opzoeken vergen of wegens de apathie der getroffen moeilijkheden opleveren wat betreft het verkrijgen van documenten of inlichtingen, die voor hun studie nodig zijn.

De bezwaren, die deze procedure voor de getroffen kon bieden, zijn praktisch uit de weg geruimd eensdeels door het feit dat de tegenexpertise door de expertisedienst der provinciale directie Luik gedaan wordt en anderzijds door het houden van zittingen op de zetel van de provinciale directie Luik voor het eventueel verschijnen der getroffen.

Een dergelijke oplossing zal dan ook toelaten de provinciale directie Luik met Brabant samen te voegen op het einde van het eerste semester 1961, met dien verstande nochtans dat het onontbeerlijk zal zijn voor een onbepaalde tijd een beperkte Duitse kamer in stand te houden, die van deze datum af van de provinciale directie Brabant zal afhangen en belast zal zijn met de eindafwikkeling der Duitse dossiers van de Oostkantons.

2° Wat de provinciale directie Luxemburg betreft, verzekert de Minister dat een bijzondere inspanning wordt gedaan opdat de datum van de overname van deze directie door de provinciale directie Brabant bij de aanvang van het 2^e semester 1961 plaats zou kunnen hebben.

De Minister meent dan ook in die omstandigheden met zekerheid te kunnen verklaren, dat de drie Waalse provinciale directies tegen het einde van het eerste halfjaar of bij de aanvang van het tweede halfjaar 1961 zullen afgeschaft zijn.

Wat de maatregelen betreft, die getroffen werden ten gunste van de gesinistreerden die nog over een niet volledig afgehandeld dossier bij een inmiddels afgeschafte provinciale directie beschikten, wijst de Minister er op dat er regelmatig zittingen

provinces intéressées, auprès desquelles les sinistrés pourront, le cas échéant, soit demander des renseignements complémentaires, soit se présenter personnellement pour entamer la procédure contradictoire au sujet de la décision qui leur aurait été signifiée.

Quant au problème de la liquidation de la direction provinciale du Brabant, en tant que pool général des directions supprimées, le Ministre attire l'attention sur le fait que cette direction n'existe pas uniquement pour la centralisation des dossiers litigieux de tout le Royaume, mais qu'elle aura également à connaître de la revision d'un nombre important de dossiers, ce qui empêche d'avancer une prévision valable pour la liquidation de ce service.

Dès lors, il a été décidé de mettre tout en œuvre pour concentrer le plus rapidement possible en un seul service central la liquidation de toutes les séquelles des dommages de guerre, tant au niveau de l'examen de première instance qu'à celui du contentieux d'indemnisation et du contentieux financier.

2. Révisions des accords conclus et des décisions rendues avant la loi du 31 juillet 1953.

Pour un nombre total d'environ 165.000 dossiers susceptibles de revision, seulement 63.706 demandes de revision avaient été introduites au 1er mars 1960; à cette même date 60.625 de ces demandes avaient déjà été examinées.

Si l'on tient compte des dossiers pour lesquels le calcul de l'indemnisation n'est pas influencé par les nouvelles dispositions légales ultérieures, la possibilité subsiste, tout au moins en principe, que des dizaines de milliers de demandes en revision soient encore introduites.

Bien que la loi prévoit qu'un arrêté royal mettra définitivement fin à l'introduction de nouvelles demandes de l'espèce à l'expiration du délai de un an suivant sa parution au *Moniteur Belge*, il restait à résoudre la question de savoir s'il n'était pas souhaitable de proposer au Roi de prescrire cette revision d'office, puisque, dans ce même article de la loi, il était stipulé que le dit arrêté royal pouvait prescrire la revision d'office par le Directeur provincial.

Après enquête approfondie, le Ministre n'a toutefois pas jugé opportun de prescrire la revision d'office, vu, d'une part, la large publicité donnée, au moment de la promulgation des lois modificatives de 1952 et 1953, tant aux nouvelles dispositions prévues par celles-ci qu'à l'opportunité, pour les sinistrés intéressés, d'introduire une demande de revision de leur dossier, et compte tenu, d'autre part, de l'importance de la tâche qu'imposerait la revision d'office des 101.000 dossiers qui n'ont pas fait l'objet d'une demande et de la dépense supplémentaire qui en découlerait. Le

zullen plaats hebben in de betrokken provincies, waar de getroffen en dan hetzij aanvullende inlichtingen kunnen vragen, hetzij zich persoonlijk kunnen aanbieden om de hun betekende contradictoire procedure aan te vangen.

Ten slotte wat betreft het probleem van de liquidatie der provinciale directie Brabant als « algemene pool » der opgeheven directies, legt de Minister er de nadruk op dat deze directie niet alleen zal dienen te zorgen voor de centralisatie der in betwisting zijnde dossiers van het gehele koninkrijk, maar eveneens zal moeten instaan voor de herziening van een belangrijk aantal dossiers, zodat het dus werkelijk niet mogelijk is thans reeds een deugdelijke voorspelling te maken voor de liquidatie van deze dienst.

Er is dus besloten alles in het werk te stellen om de liquidatie van alle gevolgen der oorlogsschade zo spoedig mogelijk te centraliseren in een enkele dienst, zowel voor het onderzoek in eerste aanleg als vóór het onderzoek van de geschillen inzake vergoeding en uitkering.

2. Herziening van de overeenkomsten en van de beslissingen van vóór de wet van 31 juli 1953.

Op een totaal van ongeveer 165.000 dossiers die voor herziening vatbaar zijn, waren op 1 maart 1960 slechts 63.706 aanvragen om herziening ingediend; op die datum waren 60.625 van die aanvragen reeds onderzocht.

Indien men rekening houdt met de dossiers waarvoor de berekening van de vergoeding door de nieuwe, later tot stand gekomen wettelijke bepalingen niet is beïnvloed, blijft dus, althans in principe, de mogelijkheid bestaan dat nog tienduizenden aanvragen om herziening worden ingediend.

Hoewel de wet voorschreef dat bij een koninklijk besluit aan de indiening van nieuwe aanvragen van die aard definitief een einde zou worden gemaakt na verloop van één jaar volgend op de bekendmaking van dat besluit in het *Belgisch Staatsblad*, bleef nochtans de vraag of het niet wenselijk was aan de Koning voor te stellen de bedoelde herziening van ambtswege voor te schrijven. In hetzelfde wetsartikel werd immers bepaald dat het bedoeld koninklijk besluit de herziening van ambtswege door de provinciale directeur kon voorschrijven.

Na grondig onderzoek heeft de Minister het evenwel niet wenselijk geacht de herziening van ambtswege voor te schrijven, gelet op de ruime rechtbaarheid die op het ogenblik van de afkondiging van de wijzigingswetten van 1952 en 1953 gegeven werd aan de nieuwe bepalingen van die wetten en aan de wenselijkheid, voor de betrokkenen, een aanvraag om herziening van hun dossier in te dienen, en rekening houdend met de omvangrijke taak waartoe de herziening van ambtswege van 101.000 dossiers waarvoor geen aanvraag is ingediend, aanleiding zou geven, en op de meeruitgaven

Ministre a estimé que l'Etat ne devait pas se substituer aux sinistrés pour la sauvegarde de leurs intérêts.

Un arrêté royal, daté du 17 mai 1960, paraîtra incessamment au *Moniteur Belge*, lequel stipulera qu'il sera mis fin, dans le délai d'un an à dater de sa publication, à l'introduction de nouvelles demandes en révision.

Le Ministre espère que cette procédure réduira très sensiblement le travail de révision, et évalue à quelque 25.000 le nombre de nouvelles demandes qui seront introduites pendant le délai ultime d'un an.

3. *Intervention de l'Etat dans les frais supplémentaires de reconstruction imposés par les plans d'aménagement urbanistique (art. 67bis des lois coordonnées).*

Au 1er avril 1960, le nombre de sinistrés qui avaient demandé l'application de ces dispositions était de 1.694.

Le Ministre s'étonne de ce nombre anormalement peu élevé, et présume que des milliers d'autres demandes seront encore introduites.

Il estime qu'il importe que l'administration de la Reconstruction reçoive ces demandes au plus tôt, pour pouvoir les traiter tant qu'elle dispose encore des effectifs qualifiés.

A cet égard, il a jugé opportun de faire application des dispositions générales de l'article 16 des lois coordonnées permettant au Roi de fixer les conditions de forme et de délai d'introduction des demandes visant le bénéfice des prescriptions de ces lois. A cet effet, un arrêté daté du 11 mars 1960, complétant l'arrêté du Régent du 7 novembre 1947 en cette matière, a été publié au *Moniteur Belge* du 19 mars 1960.

La date ultime pour l'introduction de telles demandes d'intervention a été fixée par un arrêté au 31 décembre 1960 ou, en tout cas, et ce lorsqu'un plan d'aménagement a été approuvé après le 31 décembre 1959, dans le délai d'un an à compter de la publication au *Moniteur Belge* de l'avis officiel de l'approbation par arrêté royal du plan d'aménagement.

C. — COMMISSIONS D'APPEL.

Au 1er mars 1960, les Commissions d'appel avaient été saisies d'environ 36.218 recours dont 31.103 visaient des décisions d'indemnisation primitive, soit 3,7 % (dont 2,8 % émanant des sinistrés et 0,9 % du Ministre) des quelque 810.000 décisions rendues. Ces chiffres mettent en évidence la *qualité* de ces décisions d'autant plus que la *réduction moyenne appliquée sur le montant des dommages déclarés dépasse 40 %*.

die daarmee gepaard zou gaan. De Minister was dan ook van oordeel dat de Staat zich niet in de plaats van de gesinistreerden moest stellen om de belangen van deze laatsten te vrijwaren.

Een koninklijk besluit, gedateerd van 17 mei 1960, zal eerstdaags in het *Belgisch Staatsblad* verschijnen, waarbij bepaald wordt dat, binnen de termijn van één jaar na de bekendmaking ervan, een einde zal worden gemaakt aan de indiening van nieuwe herzieningsaanvragen.

De Minister hoopt met die procedure het herzieningswerk aanzienlijk te verminderen en raamt het aantal nieuwe aanvragen die tijdens die laatste termijn van 1 jaar zullen worden ingediend, op circa 25.000.

3. *Rijkstegemoetkoming in de bijkomende wederopbouwkosten voortvloeiend uit de voorschriften van de plannen van aanleg inzake stedenbouw (art. 67bis van de gecoördineerde wetten).*

Op 1 april 1960 hadden 1.694 gesinistreerden om het voordeel van die bepalingen verzocht.

De Minister drukt zijn verwondering uit over dat abnormaal laag getal, zodat mag worden verwacht dat nog duizenden andere aanvragen zullen worden ingediend.

Zijns inziens, is het van belang, dat het Bestuur van Wederopbouw die aanvragen zo spoedig mogelijk zou ontvangen opdat het die zaken zou kunnen behandelen terwijl het nog over het terzake onderlegd personeel beschikt.

In dit verband vond hij het wenselijk de algemene bepalingen toe te passen van artikel 16 der samengevatte wetten, volgens welke de Koning de vormen termijnvoorwaarden kan bepalen voor het indienen van de aanvragen om het genot van de voorschriften van de bedoelde wetten. In het *Belgisch Staatsblad* van 19 maart 1960 verscheen dienvolgens een koninklijk besluit van 11 maart 1960 tot aanvulling op dat stuk van het besluit van de Regent van 7 november 1947.

De uiterste datum voor het indienen van dergelijke tussenkomst aanvragen wordt bij dit besluit vastgesteld op 31 december 1960 of in elk geval en dit wanneer het plan van aanleg na de 31ste december 1959 werd goedgekeurd, op uiterlijk één jaar na de bekendmaking in het *Belgisch Staatsblad* van het officieel bericht der goedkeuring bij koninklijk besluit van het plan van aanleg.

C. — COMMISSIES VAN BEROEP.

Op 1 maart 1960 waren er bij de Commissies van Beroep in totaal 36.218 beroepen ingediend, waaronder 31.103 met betrekking tot oorspronkelijke vergoedingsbeslissingen, d.i. 3,7 % (waarvan 2,8 % ingesteld door gesinistreerden en 0,9 % door de Minister) van de circa 810.000 *reeds genomen beslissingen*. Die cijfers wijzen op de *deugdelijkheid* van die beslissingen, te meer daar de *gemiddelde vermindering, toegepast op het bedrag van de aangegeven schade, meer dan 40 % belooft*.

La suppression probable des Commissions d'appel, consécutive à celle des directions provinciales correspondantes est, compte tenu du nombre d'affaires en instance, prévue aux dates ci-après :

Commission d'appel de la Flandre Orientale : 1er juillet 1960.

Commission d'appel du Limbourg : 31 décembre 1960.

Commission d'appel de la Flandre Occidentale : 31 décembre 1960.

Commission d'appel du Hainaut : 30 juin 1961.

Commission d'appel d'Anvers : 30 juin 1961.

Commission d'appel de Liège : 31 décembre 1961.

Commission d'appel du Luxembourg : 31 décembre 1961.

Commission d'appel de Namur : 31 décembre 1961.

Ces dates de fin d'activité des Commissions d'appel sont seulement supputées. Pour chaque Commission cette date sera déterminée en temps opportun compte tenu de la façon de travailler de celle-ci et de la tâche restante qui lui incombe.

La nécessité de sauvegarder le renvoi des affaires soumises au Conseil d'Etat impose de maintenir en fonction, outre la Commission d'appel du Brabant, une Commission d'appel française et une Commission d'appel flamande. Pour des raisons pratiques, ces Commissions auront leur siège commun à Bruxelles et assureront la liquidation finale des affaires encore en suspens dans les Commissions supprimées. La Commission centrale d'appel d'expression néerlandaise sera installée le 1er juillet prochain.

D. — COUT DE L'INDEMNISATION DES DOMMAGES DE GUERRE AUX BIENS PRIVÉS.

Au 1er mars 1960, le montant total des dommages déclarés par les sinistrés s'élevait, en valeur 1939, à 37,5 milliards.

A cette même date, le montant des indemnités définitivement allouées s'élevait à 35 milliards.

Le Ministre souligne le fait qu'à l'origine, le montant total des indemnités avait été estimé aux environs de 50 milliards.

Il relève ensuite que divers éléments, qui sont la conséquence d'autres législations postérieures à la loi du 1er octobre 1947 sur la réparation des dommages de guerre aux biens privés et de données fournies de l'expérience, ont permis de réduire progressivement cette estimation.

Rekening houdend met het aantal thans aanhangige zaken, wordt de vermoedelijke opheffing van de Commissies van Beroep, die moet volgen op de opheffing van de overeenkomstige provinciale directies, in uitzicht gesteld tegen de volgende data :

Commissie van Beroep van Oost-Vlaanderen : 1 juli 1960.

Commissie van Beroep van Limburg : 31 december 1960.

Commissie van Beroep van West-Vlaanderen : 31 december 1960.

Commissie van Beroep van Henegouwen : 30 juni 1961.

Commissie van Beroep van Antwerpen : 30 juni 1961.

Commissie van Beroep van Luik : 31 december 1961.

Commissie van Beroep van Luxemburg : 31 december 1961.

Commissie van Beroep van Namen : 31 december 1961.

Deze data van het einde van de activiteit van de Commissies van Beroep zijn slechts vooruitzichten. Die datum zal evenwel ten gepaste tijde voor elke Commissie vastgesteld worden met inachtneming van de manier van werken en van de taak die zij nog te verrichten heeft.

Wegens het feit dat de aan de Raad van State voorgelegde zaken naar een andere Commissie moeten kunnen worden verwezen, is het nodig, buiten de Commissie van Beroep van Brabant, een Franstalige en een Nederlandstalige commissie van beroep te behouden. Om praktische redenen zullen die commissies hun gemeenschappelijke zetel hebben te Brussel en zij zullen dus ook de uiteindelijke afhandeling verzekeren van al de zaken die voor de opheffen commissies nog aanhangig zijn. De Nederlandstalige Centrale Commissie van beroep zal met ingang van 1 juli aanstaande te Brussel geïnstalleerd worden.

D. — KOSTEN VAN DE VERGOEDING DER OORLOGSSCHADE AAN PRIVATE GOEDEREN.

Op 1 maart 1960 beliep het totaal bedrag van de door de gesinistreerden aangegeven schade, waarde 1939, 37,5 miljard.

Op dezelfde datum beliep het bedrag van de definitief toegekende vergoedingen 35 miljard.

De Minister wijst er op dat het totaal bedrag van de vergoedingen aanvankelijk op circa 50 miljard werd geraamd.

Hij haalt vervolgens verscheidene factoren aan die het gevolg zijn van andere wetten, welke na de oorlogsschadewet van 1 oktober 1947 zijn tot stand gekomen, en die, samen met verschillende gegevens steunend op de ervaring, de mogelijkheid hebben geboden, deze raming geleidelijk te verminderen.

Dès 1956, il s'avérait probable que ce montant ne dépasserait pas les 43 milliards.

Une étude récente, basée sur les éléments statistiques dont disposait l'Administration de la Reconstruction au début de 1959, ramène l'estimation :

à environ 42 milliards pour les indemnités proprement dites,

et à environ 62 milliards en y comprenant les charges des emprunts, obligations et crédits de restauration.

De nouveaux éléments, qui sont inhérents à la phase actuelle de liquidation finale, permettent cependant d'espérer que ces montants ne dépasseront pas, en fin de compte, respectivement 40 milliards et 60 milliards.

Il est intéressant de noter qu'en comparant, d'une part, le coût réel de la réparation des dommages de guerre aux biens privés reconnus indemnissables et, d'autre part, le total des indemnités allouées à fonds perdus, le Trésor aura été à même de financer à concurrence d'environ 50 %, la reconstitution effective du patrimoine national du secteur privé.

E. — PLANNING GLOBAL DE LA RÉDUCTION DES EFFECTIFS PENDANT LA PÉRIODE DU 1er OCTOBRE 1959 AU 1er JANVIER 1962.

L'effectif maximum dont a disposé l'administration de la Reconstruction (non compris le secteur correspondant des services administratifs généraux du département) était, vers le 1er avril 1955, de 2.327 agents.

L'effectif en service au 1er mai 1960 n'était plus que de 1.184 agents.

Cette administration avait donc déjà subi, à cette dernière date, une réduction de personnel de 1.143 agents ou 49 % de son effectif en service en 1955, et ce, essentiellement, en faveur d'autres administrations où il s'imposait de faire face à des tâches particulièrement importantes et urgentes.

Pour l'évolution de la réduction des effectifs pendant la phase finale de la tâche de la Reconstruction, les éléments d'appréciation permettent d'établir des prévisions valables jusqu'au 1er janvier 1962.

Il en résulte que *des transfèvements importants d'agents pourront encore être opérés d'ici la fin 1960 (environ 200 agents) et pendant le 1er semestre 1961 (environ 500).*

Le Ministre espère qu'une partie probablement importante des effectifs encore théoriquement nécessaires jusqu'au 1er juillet 1961 pourra être libérée plus rapidement par suite, d'une part, d'un nombre réel de demandes de révision moins important que la prévision de 25.000 et, d'autre part, du pourcentage de dossiers intraitables que pourront comporter les dossiers litigieux centralisés à la direction provinciale du Brabant.

Reeds in 1956 bleek dat dat bedrag vermoedelijk niet hoger zou liggen dan 43 miljard.

Blijkens een recente studie aan de hand van de statistische gegevens, waarover het Bestuur van Wederopbouw in het begin van 1959 beschikte, zal het slechts gaan om :

ongeveer 42 miljard, voor de eigenlijke vergoedingen

en ongeveer 62 miljard als men de lasten van de leningen, obligaties en herstell kredieten mederekent.

Volgens zekere nieuwe gegevens, eigen aan de huidige likwidatiefase, mag echter verwacht worden, dat de hierboven genoemde bedragen uiteindelijk niet hoger zullen liggen dan respectievelijk 40 miljard en 60 miljard.

Het is wel interessant op te merken, als men de werkelijke kosten van het herstel der vergoedbaar bevonden oorlogsschade aan private goederen vergelijkt met het totaal bedrag van de om niet toegerekende vergoedingen, dat de Schatkist in staat zal geweest zijn de werkelijke wedersamenstelling van 's lands patrimonium in de private sector ten belope van ongeveer 50 % te financieren.

E. — GLOBALE PLANNING VOOR DE INKRIMPING VAN DE PERSONEELSSTERKTE TIJDENS DE PERIODE VAN 1 OKTOBER 1959 TOT 1 JANUARI 1962.

De maximale personeelssterkte waarover het Bestuur van Wederopbouw (de tak « algemene diensten » van het voormalig departement niet meegerekend) ooit beschikt heeft, bedroeg, rond 1 april 1955, 2.327 ambtenaren en beambten.

Op 1 mei 1960, waren er daarvan nog slechts 1.184 personeelsleden in dienst.

Het personeel van dat Bestuur was dus op de laatstgenoemde datum reeds met 1.143 leden verminderd, d.i. met 49 % ten opzichte van het effectief in dienst in 1955, wat vooral ten goede is gekomen aan andere besturen waar bijzonder omvangrijke en dringende taken moesten worden volbracht.

Voor de verdere inkrimping van het effectief tijdens de eindfase van de taak van het Bestuur van Wederopbouw kunnen aan de hand van de beoordelingsgegevens deugdelijke vooruitzichten worden gemaakt tot 1 januari 1962.

Uit deze gegevens blijkt dat belangrijke overplaatsingen van personeel nog gedurende dit jaar (ongeveer 200 ambtenaren en beambten) en tijdens het 1ste halfjaar van 1961 (ongeveer 500) zullen kunnen plaatsgrijpen.

De Minister drukt de hoop uit dat een wellicht belangrijk deel van het effectief dat tot 1 juli 1961 theoretisch nog nodig is, vlugger zal beschikbaar komen, eensdeels doordat het aantal werkelijk ingediende aanvragen om herziening lager zal liggen dan de geraamde 25.000 en anderdeels omdat er onder de betwiste dossiers, gecentraliseerd bij de provinciale directie Brabant, een zeker percentage zou kunnen voorkomen dat niet kan behandeld worden.

F. — RÉAFFECTATION DU PERSONNEL.

La réalisation du planning de la liquidation des dommages de guerre et de l'administration de la Reconstruction tel qu'il résulte des éléments qui précèdent, est évidemment conditionnée par la possibilité de maintenir en service, pendant le temps voulu, les effectifs spécialisés nécessaires, sans toutefois que ces agents soient, de ce fait, gravement désavantagés en ce qui concerne leur affectation ultérieure.

Cette condition posait d'une manière aiguë et urgente le problème de la réaffectation des agents de la Reconstruction au terme de leur mission actuelle, problème qui a inquiété ces agents à un point tel qu'il s'est créé une atmosphère généralisée de découragement risquant de compromettre la dernière phase de la tâche de la Reconstruction.

Pour remédier à cette situation, la solution la plus équitable consistait à fixer, dès à présent, l'affectation, même ultérieure, dans les autres administrations, de tous les agents définitifs (ceux-ci représentent 90 % des effectifs encore en service) et de laisser ces agents en position de détachement à la Reconstruction jusqu'à l'achèvement de leur tâche individuelle.

Cette procédure avait paru opportune au Comité de consultation syndicale du département, des Travaux Publics et de la Reconstruction, lequel, à l'unanimité, avait, l'an dernier déjà, émis un vœu en ce sens.

Le Ministre souligne qu'il a soumis des propositions adéquates au Conseil des Ministres, lequel s'est déclaré d'accord sur la solution proposée, en sa séance du 18 décembre 1959.

Pour mener à bien les opérations d'affectation, il suffisait que chaque département fournisse, soit aux services du Premier Ministre, soit directement aux services de la Reconstruction, la liste aussi complète que possible des postes disponibles au bénéfice des agents de la Reconstruction, avec l'indication de la résidence administrative.

A ce jour, un grand nombre de ministères intéressés a communiqué, au moins partiellement, les précisions souhaitables quant aux postes vacants, ce qui a dès lors permis d'entamer la procédure, sous la forme d'un appel aux candidats.

Les résultats de cet appel fourniront la possibilité d'indiquer, dans un délai très bref, et, pour un assez grand nombre d'agents, la date approximative à laquelle ils pourront être transférés vers l'administration à laquelle ils sont destinés.

Il est vraisemblable que certains transfèrements pourront s'opérer immédiatement, tandis que les autres interviendront dans un délai très raisonnable,

F. — WEDERTEWERKSTELLING VAN HET PERSONEEL.

De verwezenlijking van de planning inzake likwidatie van de oorlogsschade en van het Bestuur van Wederopbouw, zoals die planning uit de hiervoren verstrekte gegevens is gebleken, hangt natuurlijk af van de mogelijkheid, het daartoe benodigd gespecialiseerd personeel zolang als nodig is in dienst te houden zonder dat die ambtenaren en beambten daardoor, wat hun verdere tewerkstelling betreft, ernstig worden benadeeld.

Wegens die voorwaarde verkreeg het probleem van de wedertewerkstelling van het personeel van Wederopbouw bij het einde van zijn huidige taak een bijzonder acuut en spoedeisend karakter. Die ambtenaren en beambten maakten zich inderdaad over dat vraagstuk zoveel zorgen, dat overal een atmosfeer van ontmoediging ontstond, die het welslagen van de eindfase der taak van het Bestuur van Wederopbouw ernstig in het gedrang kon brengen.

Om deze toestand te verhelpen, bestond de meest billijke oplossing er in, nu reeds vast te stellen naar welke andere besturen alle vastbenoemde personeelsleden (deze vertegenwoordigen 90 % van het thans nog in dienst zijnde personeel) overgeplaatst zullen worden, zij het ook later, en hen bij het Bestuur van Wederopbouw gedetacheerd te laten tot zij met hun individuele taak aldaar zouden klaarkomen.

Deze procedure kwam aan de Syndikale Raad van advies van het departement van Openbare Werken en van Wederopbouw geraden voor, vermits deze raad reeds verleden jaar eenstemmig een gunstig advies in die zin uitbracht.

De Minister wijst er op dat hij overeenstemmende voorstellen gedaan heeft aan de Kabinetsraad, die zich in zitting van 18 december 1959 met deze oplossing akkoord heeft verklaard.

Om deze verrichtingen inzake aanwijzing tot een goed einde te brengen, volstond het dat ieder departement hetzij aan de diensten van de Eerste Minister, hetzij rechtstreeks aan de diensten van Wederopbouw, een zo volledig mogelijke lijst bezorgde van de betrekkingen, die voor het personeel van Wederopbouw beschikbaar waren, met vermelding van de administratieve standplaats.

Op het huidige ogenblik heeft een groot deel der betrokken ministeries, althans gedeeltelijk, de gewenste gegevens omtrent deze vacante posten bezorgd, zodat een aanvang kan worden gemaakt met de procedure onder de vorm van een oproep tot de kandidaten.

De resultaten van deze oproep zullen het mogelijk maken, in een korte tijdspanne, voor een betrekkelijk groot aantal personeelsleden de benaderende datum te bepalen waarop zij naar het bestuur waarvoor zij bestemd zijn, overgeheveld kunnen worden.

Waarschijnlijk zullen zekere overhevelingen onmiddellijk kunnen plaats vinden, wijl de andere in een zeer redelijk tijdsbestek zullen kunnen geschie-

puisque plus de 700 agents peuvent encore être libérés avant le 1er juillet 1961.

Le Ministre termine son exposé en soulignant que, grâce aux mesures prises, non seulement tout a été mis en œuvre en vue d'une liquidation accélérée de l'indemnisation des dommages de guerre, mais que, d'autre part, il ne s'est pas écarté du souci de sauvegarder les droits du personnel qui est chargé de cette mission.

Discussion générale.

Un commissaire se plaint de la situation existant à la direction provinciale des dommages de guerre à Namur. Selon lui, les services techniques de cette direction mettraient tout en œuvre pour faire traîner les affaires aussi longtemps que possible.

Il pense que cette situation n'a d'ailleurs pas échappé à l'Administration centrale de la Reconstruction, puisque celle-ci a ouvert une enquête à ce sujet.

Il demande que le Ministre tienne le Parlement au courant du résultat de cette enquête, que toutes les mesures voulues soient prises pour que cette direction soit liquidée aussi rapidement que possible et que les dossiers restant en sa possession soient transmis à la direction provinciale du Brabant, qui fonctionne d'ailleurs comme un « pool général » chargé de la liquidation des directions supprimées.

Un commissaire demande au Ministre de publier un tableau indiquant pour chaque direction provinciale, d'une part, le nombre de demandes d'intervention de l'Etat introduites, et d'autre part, le nombre de décisions prises, de façon qu'on puisse se faire une idée précise de ce qui a été fait jusqu'à présent et de ce qui reste à faire.

Finalement, un troisième membre attire à nouveau l'attention du Ministre sur la situation spéciale dans laquelle se trouvent les sinistrés qui, alors qu'ils travaillaient pour les fabriques de chaussures militaires de Tielt, ont reçu, en mai 1940, un ordre d'évacuation.

Plusieurs de ces ouvriers sinistrés ont reçu notification d'une décision de débouté avant que ne fût intervenu un arrêt du Conseil d'Etat stipulant que les biens personnels de ces sinistrés pouvaient faire l'objet d'une indemnisation, étant donné que le principe de territorialité ne jouait pas, en raison du caractère obligatoire de l'évacuation.

Cet arrêt a trouvé des échos parmi les sinistrés dont la demande d'intervention de l'Etat avait été purement et simplement rejetée. Ce commissaire estime que ces sinistrés ont été victimes d'une grave injustice qu'il conviendrait de réparer dans le plus bref délai.

Il concède cependant que ces injustices ne pourront être réparées que moyennant une modification de la législation.

den, vermits meer dan 700 personeelsleden nog vóór 1 juli 1961 vrijkomen.

Dank zij de getroffen maatregelen, aldus besluit de Minister zijn uiteenzetting, werd niet alleen een versnelde likwidatie van de vergoeding inzake oorlogsschade in de hand gewerkt, doch werd er tevens gezorgd voor de vrijwaring van de rechten van het personeel dat met die opdracht belast is.

Algemene beraadslaging.

Een commissielid beklaagt zich over de toestand die bestaat bij de provinciale directie voor oorlogsschade van Namen. Zijns inziens zouden de technische diensten aldaar alles in het werk stellen om de zaken zolang mogelijk te doen aanslepen.

Hij meent dat deze toestand trouwens bij het Hoofdbestuur van Wederopbouw niet onopgemerkt voorbijging, vermits in dat verband een onderzoek werd ingesteld.

Hij vraagt dat de Minister het Parlement zal inlichten over het resultaat van dit onderzoek, dat alle nodige maatregelen zullen getroffen worden opdat deze directie zo spoedig mogelijk zou gelijkwaardig worden en dat de aldaar nog overblijvende bundels zullen overgebracht worden naar de provinciale directie Brabant, die trouwens als « algemene pool » belast werd met de likwidatie van de opgeheven directies.

Een commissielid vraagt de Minister een tabel te publiceren waarin, voor iedere provinciale directie, het aantal ingediende aanvragen tot staats-tussenkomsst zou vermeld worden, naast het aantal getroffen beslissingen ten einde zich een duidelijk beeld te kunnen vormen van het reeds gepresterde en het nog te verrichten werk.

Ten slotte vraagt een derde lid de aandacht van de Minister andermaal voor een bijzondere toestand waarin de geteisterden verkeren die destijds als werknemer verbonden waren aan de militaire schoenmakerijen te Tielt en die aldaar tijdens de meidagen 1940, een bevel tot verplichte evacuatie ontvingen.

Aan verscheidene van deze geteisterde arbeiders werd een beslissing van afwijzing betekend nog voor de Raad van State een arrest velde, waarbij bepaald werd dat de persoonlijke goederen van deze getroffen vergoed mochten worden daar het territorialiteitsbeginsel geen rol speelde ingevolge het verplichte karakter van de evacuatie.

Dit arrest vond weerklank bij de geteisterden wier aanvraag tot staats-tussenkomsst zonder meer was afgewezen. Het lid is van oordeel dat er ten opzichte van deze geteisterden een grove onrechtvaardigheid werd begaan die zo spoedig mogelijk hersteld zou dienen te worden.

Hij geeft evenwel toe dat dit slechts kan geschieden mits een wijziging van de wetgeving.

D'autre part, il est convaincu qu'une nouvelle modification éventuelle de la législation sur les dommages de guerre ouvrirait la porte à toute une série de demandes de révision.

* * *

Le Ministre répond ensuite aux différents commissaires qui sont intervenus dans la discussion.

Il fait tout d'abord observer qu'une enquête sévère sur les causes de certains retards dont les agents de la direction provinciale de Namur seraient en partie responsables, est dès à présent en cours.

Il assure le commissaire qu'il n'hésitera pas à prendre les mesures voulues pour faire rapidement toute la lumière sur cette affaire.

D'autre part, il s'engage à examiner la possibilité de hâter la suppression de la direction provinciale de Namur, tout en attirant l'attention du commissaire sur le fait que certaines interventions parlementaires tendent à ce que cette direction soit maintenue aussi longtemps que possible.

Le Ministre fournit les renseignements demandés par un autre commissaire au sujet de l'état d'avancement de l'examen des dossiers en première instance (voir annexe au présent rapport).

Au troisième intervenant, le Ministre répond que malheureusement, les cas spéciaux sur lesquels il a attiré l'attention ont fait l'objet de décisions refusant toute intervention de l'Etat aux intéressés, en application du principe de territorialité.

Etant donné, poursuit le Ministre, que ces décisions ont force de chose jugée, l'arrêt du Conseil d'Etat en sens opposé ne peut donner lieu, en droit, à une révision de ces décisions. Seule une modification de la loi permettrait de donner satisfaction aux intéressés.

Le Ministre rappelle les divers arguments qui plaident contre la révision de la loi.

* * *

Un membre fait ensuite un bref historique de toutes les difficultés auxquelles se sont heurtés les différents gouvernements qui se sont succédé depuis la mise au point de la loi sur les dommages de guerre.

Il convient, estime-t-il, de souligner les efforts considérables faits par la Belgique en vue de donner une solution favorable dans le plus bref délai possible à l'épineux problème de l'indemnisation des dommages subis par des centaines de milliers de citoyens.

L'effort financier consenti, qui se chiffre à quelque 40 milliards, témoigne, poursuit le membre, de ce que la législation de base, qui a si souvent fait l'objet de vives critiques, n'était malgré tout pas aussi draconienne que certains croyaient devoir le prétendre.

Anderzijds is hij er ook van overtuigd dat een eventuele wijziging die aan de oorlogsschadewet thans nog zou gebracht worden, de deur wijd zou openstellen voor een hele reeks aanvragen tot herziening.

* * *

De Minister antwoordt vervolgens op de verschillende commissieleden die in de bespreking het woord hebben genomen.

Hij merkt in de eerste plaats op dat een streng onderzoek naar de oorzaken van zekere verträgen waarvoor de personeelsleden van de provinciale directie Namen gedeeltelijk verantwoordelijk zouden zijn, reeds aan de gang is.

Hij verzekert het commissielid dat hij niet zal aarzelen alle nodige maatregelen te treffen, opdat in deze zaak zo spoedig mogelijk volledige klaarheid zou worden gebracht.

Tevens verbindt hij zich te onderzoeken of de provinciale directie Namen niet vroeger opgeheven kan worden, wijl hij evenwel de commissieleden er op attent maakt dat er door sommige parlamentsleden wordt op aangedrongen om deze directie zolang mogelijk te handhaven.

De Minister verstrekt de gegevens door een commissielid gevraagd in verband met de stand van afhandeling der dossiers in eerste aanleg (zie bijlage van dit verslag).

Aan de derde spreker antwoordt de Minister dat over de door hem medegedeelde bijzondere gevallen, spijtig genoeg, beslissingen getroffen zijn die, met toepassing van het territorialiteitsbeginsel, elke staatstussenkomst aan belanghebbenden onttrekken.

Vermits, zo vervolgt de Minister, deze beslissingen inmiddels in kracht van gewijsde zijn gegaan, kan het anders luidend arrest van de Raad van State, in rechte, geen aanleiding zijn tot een herziening van deze beslissingen. Enkel door een wijziging der wet kan aan de betrokkenen de gewenste voldoening worden geschonken.

De Minister wijst nog op de verschillende argumenten die tegen de herziening van de wet pleiten.

* * *

Een lid bezorgt vervolgens een korte historiek van al de moeilijkheden die de verschillende regeringen die elkaar sedert de tot standkoming van de wet op de oorlogsschade hebben opgevolgd, op dat stuk hebben ondervonden.

Hij meent evenwel dat het past de grote inspanningen te onderlijnen die door België verricht werden om dit netelig vraagstuk van de vergoeding der door honderdduizenden burgers geleden schade, zo spoedig mogelijk, tot een goed einde te brengen.

De financiële inspanning, circa 40 miljard, aldus vervolgt het lid, getuigt dat de basiswetgeving, die zo dikwijls het voorwerp vormde van scherpe kritiek, nochtans niet zo drastisch is geweest als sommigen het meenden te moeten voorstellen.

D'autre part, le commissaire attire l'attention sur le fait que les principes qui étaient à la base de la loi du 1er octobre 1947 ont été parfaitement respectés lors des révisions ultérieures de la loi.

Il serait intéressant, conclut-il qu'une étude soit consacrée au problème de la réparation des dommages de guerre 1940-1945.

Le Ministre estime que cette suggestion peut être retenue et qu'un tel aperçu historique pourrait être publié à l'occasion de la liquidation définitive.

* * *

L'ensemble des crédits afférents aux dommages aux biens a été adopté par 5 voix contre 2.

Le présent rapport a été approuvé à l'unanimité.

Le Rapporteur,
S. LEHOUCK-GERBEHAYE.

Le Président,
R. DE MAN.

Tevens wijst het commissielid er op dat de grondgedachten die door de wet van 1 oktober 1947 werden gehuldigd, door de latere herzieningswetten volkomen werden geëerbiedigd.

Het zou interessant zijn, zo besluit hij, dat een studie aan het probleem van de vergoeding van de oorlogsschade 1940-1945 gewijd zou worden.

De Minister meent dat op deze suggestie kan worden ingegaan en dat bij de definitieve likwidatie zulk een historisch overzicht zou kunnen worden gepubliceerd.

* * *

De gezamenlijke kredieten betreffende de schade aan goederen zijn met 5 tegen 2 stemmen aangenomen.

Dit verslag is met algemene stemmen goedgekeurd.

De Verslaggever,
S. LEHOUCK-GERBEHAYE.

De Voorzitter,
R. DE MAN.

ANNEXE.

BIJLAGE.

Situation au 14 mai 1960, quant au nombre de demandes d'intervention reçues, de décisions rendues et de dossiers restant à traiter.

Toestand op 14 mei 1960, wat betreft het aantal ontvangen aanvragen om tussenkomst, getroffen beslissingen en nog te behandelen dossiers.

PROVINCES. — PROVINCIËS	Nombre total de demandes d'intervention immatriculées (1) — <i>Totaal aantal ingeschreven aanvragen om tussenkomst (1)</i>	Nombre de décisions déjà rendues (en dossiers patrimoine) — <i>Aantal reeds getroffen beslissingen (in vermogendossiers)</i>	Nombre de dossiers restant à traiter (2) — <i>Aantal nog te behandelen dossiers (2)</i>
Anvers (en pool au Brabant depuis le 1 ^{er} mars 1960). — <i>Antwerpen (in pool Brabant sinds 1 maart 1960)</i> .	132.380	121.469	5.634
Brabant. — <i>Brabant</i>	140.463	136.709	1.765 (3)
Flandre Occidentale. — <i>West-Vlaanderen</i>	121.947	115.509	4.536
Flandre Orientale (en pool au Brabant depuis le 1 ^{er} janvier 1960). — <i>Oost-Vlaanderen (in pool Brabant sinds 1 januari 1960)</i>	98.041	96.837	1.205
Hainaut. — <i>Henegouwen</i>	97.401	90.169	5.649
Limbourg (en pool au Brabant depuis le 1 ^{er} janvier 1960). — <i>Limburg (in pool Brabant sinds 1 januari 1960)</i> .	50.754	49.810	944
Luxembourg. — <i>Luxemburg</i>	55.026	47.060	5.409
Liège. — <i>Luik</i>	132.077	122.660	28.075 (4)
Namur. — <i>Namen</i>	57.872	53.230	5.666
LE ROYAUME. — <i>HET RIJK</i>	885.961	813.453	58.883

(1) Les chiffres de cette colonne représentent le nombre *présumé* de dossiers-patrimoine, après scindement et fusionnement de la totalité des demandes d'intervention immatriculées. — *De cijfers van deze kolom stellen het vermoedelijk aantal vermogendossiers voor, na splitsing en samenvoeging van het totaal der ingeschreven aanvragen om tussenkomst.*

(2) Les chiffres de cette colonne sont, dans une certaine mesure, inférieurs au nombre définitif de décisions (dossiers-patrimoine) restant à notifier au 14 mai 1960, étant donné qu'un certain nombre de demandes d'intervention n'ont pas encore donné lieu à scindement. — *De cijfers van deze kolom zijn, in zekere mate, lager dan het definitief aantal op 14 mei 1960 nog te betrekken beslissingen (vermogendossiers), daar een zeker aantal aanvragen om tussenkomst nog niet tot splitsing aanleiding hebben gegeven.*

(3) Plus 6.013 en provenance de la direction provinciale de Liège. — *Plus 6.013 herkomstig uit de provinciale directie Luik.*

(4) Moins 6.013 à traiter par la direction provinciale du Brabant. — *Min 6.013 te behandelen door de provinciale directie Brabant.*